

Światowid

Nr 46

(275)

9.XI.

1929

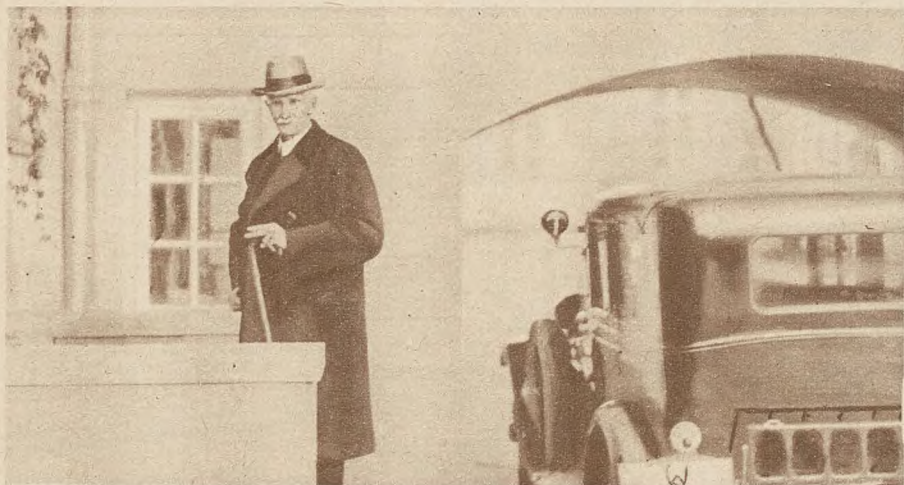
ROK VI.

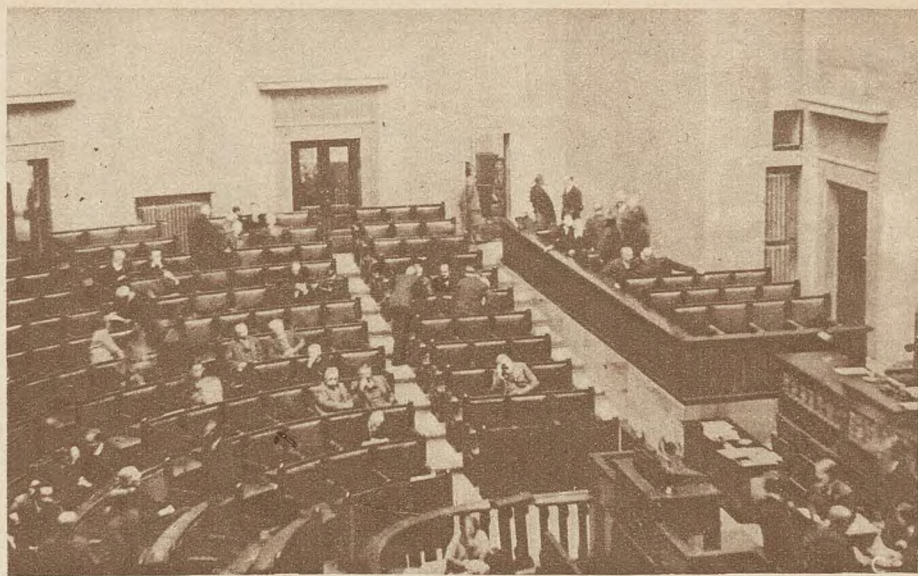
Zula Pogorzelska. Korzystając z pięknej pogody, nasza rozgłośna artystka kabaretowa udaje się własnym samochodem na niedzielny weekend. Ag. Fot. „Światowida” pl. Alfa.

Z GORĄCYCH DNI SEJMU.

Marszałek Sejmu Daszyński, wracający do swego mieszkania w gmachu sejmowym po audjencji u Pana Prezydenta Rzplitej w dniu 3-go b. m.

Widok sali sejmowej w dniu 31 października około godziny 16-tej, w oczekiwaniu otwarcia Sejmu.

Grupa dziennikarzy, dyskutujących w bufecie sejmowym nad sytuacją, wytworzoną przez nieotwarcie sesji sejmowej.

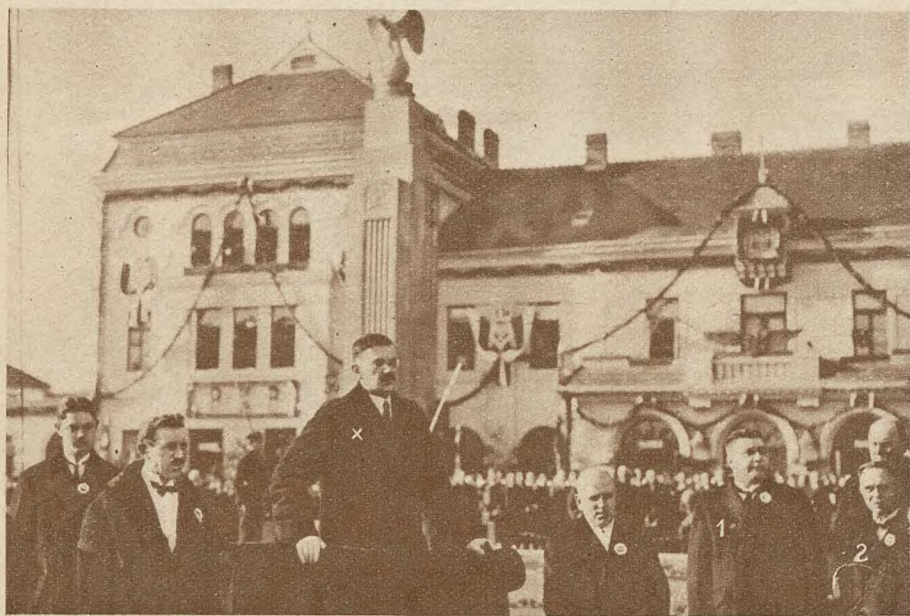
Karykaturzysta p. Z. Skwirczyński podczas gorących dni Sejmu.

Stale, bez względu na przesilenie, „urzędujący” bufet sejmowy.

W niezwykłym napięciu oczekiwała cała Polska wiadomości od chwili, kiedy dekret p. Prezydenta Rzplitej zarządził zwołanie Sejmu na dzień 31 października na nową sesję, aż do dnia 5 bm., kiedy rozporządzeniem p. Prezydenta Rzplitej sesja sejmowa została odroczone. W pierwszym dniu z chwilą wybuchu przesilenia sala sejmowa b. skąpo była wypełniona, zato tem większy ruch panował na korytarzach i w salach poszczególnych klu-

bów. Pracowali niezmordowanie dziennikarze zbierając wiadomości, by je zakomunikować swoim dziennikom, chętny do pracy chodził po korytarzach sejmowych „nadworny” karykaturzysta sejmowy p. Skwirczyński, szukając „zwierzyny”, ważnym lokalem sejmowym, ważniejszym niż zwykle, stał się bufet sejmowy, kontrolowano bacznie wszystkie kroki Marszałka Sejmu, jego wyjazdy i przyjazdy — aż dnia 5 bm. gorączkowy stan przesilił się — gmach sejmowy opustoszał.

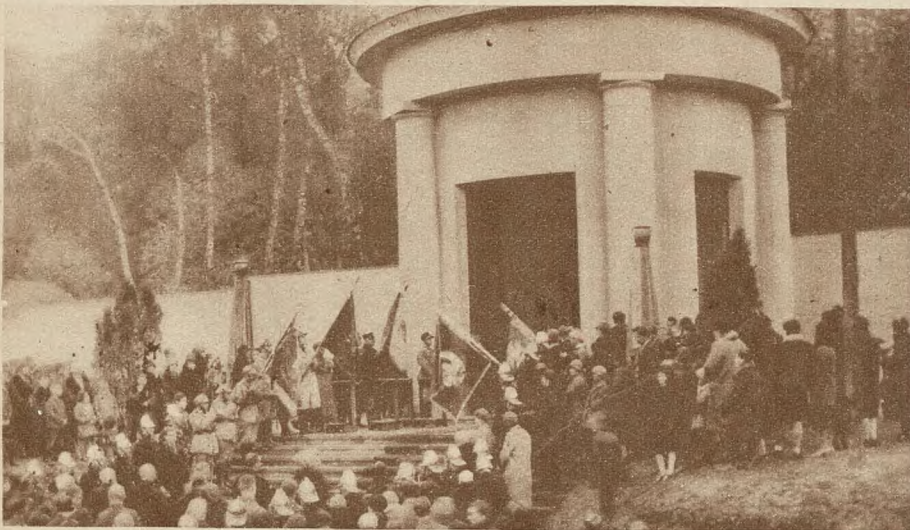

Odsłonięcie pomnika niepodległości w Kielcach. W ub. niedzielę p. min. komun. Kühn (x) dokonał uroczystego odsłonięcia pomnika niepodległości w Kielcach, ufundowanego przez miejscowych pracowników kolej. z pp. nacz. Machowskim (1) i nacz. Czapskim (2) na czele.

Fot. „Moderne” — Kielce.

Zjazd ewangelików w Krakowie. Z początkiem bieżącego miesiąca obradował w murach kościoła ewangelickiego w Krakowie VI-ty ogólnopolski Zjazd ewangelików-Polaków, obelany bardzo licznie przez przedstawicieli tego wyznania ze wszystkich stron Polski.

Ku czci obrońców miasta Lwowa. W obecności p. wojewody hr. Gołuchowskiego, dow. O. K. gen. Popowicza i innych dostojników państwowych i miejskich odbył się uroczysty obchód dn. 1 listopada we Lwowie ku czci tych, którzy krwią swoją uratowali miasto przed opresją ukraińską.

Pożegnanie dyr. Kozubka w Krakowie. Dnia 3 bm. pracownicy krakowskiego urzędu telegraficzno-telefonicznego żegnali gremjalnie swego szefa p. dyr. Kozubka (x), któremu rząd w uznaniu jego doskonałych kwalifikacji powierzył wyższe stanowisko w dyrekcji poczt i telegrafów w Katowicach.

Z polowań Prezydenta Rzpltej Franc.

Podczas przesilenia ministerjalnego we Francji, które, narazie przynajmniej, zakończyło się powołaniem gabinetu p. Tardieu, w rezydencji Prezydenta Rzpltej odbywało się doroczne polowanie oficjalne, w którym wziął również udział nasz ambasador w Paryżu, p. hr. Chłapowski. Wide World Photos, Paryż.

Otwarcie Akademii Włoskiej. Wzorem Akademii Francuskiej, łączącej 40-tu „Nieśmiertelnych” luminarzy literatury i sztuki, Mussolini powołał do życia Akademię Włoską, która w tych dniach odbyła swoje posiedzenie inauguracyjne w Kapitolu. Na naszym zdjęciu w środku nowych akademików znajduje się słynny kompozytor Mascagni, ostatni zaś na prawo — to najmłodszy członek Akademii, prof. fizyki Forzi.

U góry na lewo: **Propaganda prohibicji w Japonii.** Mimo, że w St. Zjedn. Ameryki Północnej zaprowadzony od kilku lat powszechny zakaz używania alkoholu ma ciągle wielu wrogów, Japonia zamierza pójść tą samą drogą, używając narazie do propagandy prohibicji dzieci, demonstrujących w efektywnych pochodach publicznych. Fot. Atlantic Photo — Berlin

U góry na prawo: **Walka nacjonalistów niem. z traktatem wersalskim.** Równolegle z akcją Huggenberga, która w pierwszej kampanii odniosła powodzenie, nacjonalistyczne koła niem. urządzają zgromadzenia protestujące przeciwko „krzywdzie” wersalskiej. Na jednym z nich, odbytem w Berlinie, młodzież zamanifestowała swoje wrogię przeciwko Polsce uczucia.

Na lewo: **Odświeżenie polsko-austriackiej tablicy pamiątkowej.** W Kościele OO. Kapucynów w Wiedniu odświeżono tablicę ku czci poległych w wojnie światowej ułanów b. wojska austr., pomiędzy którymi byli również Polacy z b. Galicji.

Na prawo: **Nowe badania archeologiczne w Rzymie.** W samym centrum miasta w sąsiedztwie pomnika kr. Wiktora Emanuela II prowadzone są obecnie prace archeologiczne, zmierzające do wydobywania i odświeżenia szczątków teatru Marcella, jednego z wybitniejszych zabytków starej Romy, której sławę Mussolini stawia swoim rodakom przed oczy, by ich podnieść do wyłączenia wszystkich sił w kierunku dalszego rozwoju Italji.

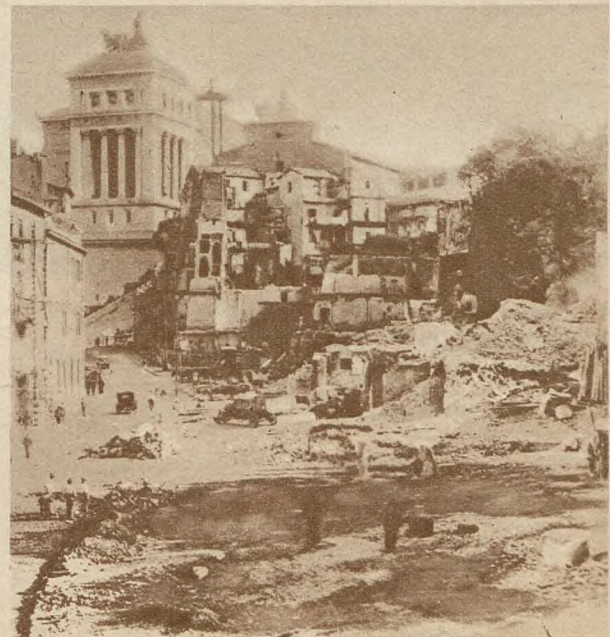
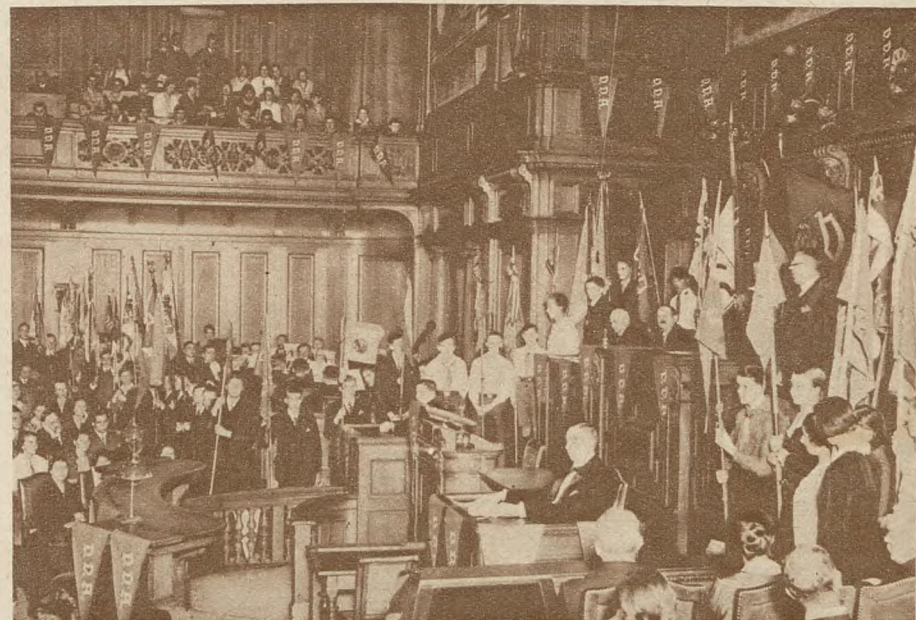

Wiatr i niepogoda, mróz i wilgoć stale pozbawiają skórę ważnych składników, sprzyjając tworzeniu się przedwczesnych zmarszczek. Świeże powietrze jednakże niezbędne jest dla skóry, a Krem Nivea chroni ją przed szkodliwym działaniem niepogody. Tylko Krem Nivea zawiera Euceryt i chroni delikatne tkanki skóry przed wysuszeniem, zapobiegając tworzeniu się fałd i zmarszczek. Starajcie się wyglądać młodo aż do późnej starości! Wystarczy niewielki trud: Stosować codziennie Krem Nivea.

Krem Nivea wnika w skórę i nie pozostawia połytku.

Cena za opakowania w pudełkach: gr. 40 i 75, zł. 1.40 i 2.60
w tubach czysto cynowych: zł. 1.35 i 2.25

Wyrób krajowy firmy PEBECO, Sp. z o. odp. w Katowicach

Z ŻYCIA POZNAŃSKIEGO.

Bieg myśliwski na trasie Naramowice-Biedrusko. Korpus oficerski poznańskiego 15 p. uł. w Poznaniu urządził w ostatnich dniach bieg myśliwski, w którym wzięli udział również oficerowie innych pułków, oraz wielu innych. Malowniczo przedstawiał się start w Naramowicach.

Popisy lotnicze na lotnisku w Ławicy. Nieprzejrzałe tłumy publiczności zgromadziły się w niedzielę dnia 27 października br., by przypatrzeć się bardzo ciekawym popisom lotniczym, urządzonym przez Dowództwo 3 p. lotniczego w Poznaniu.

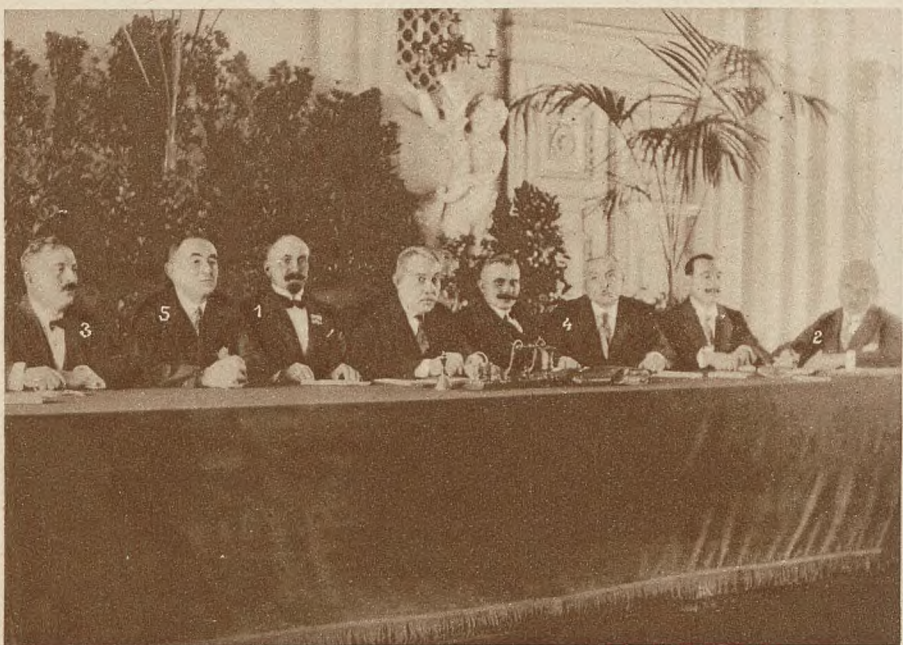
Bezręki propagator idei morskiej w Polsce. Do Krakowa przybył p. Irenusz Zyberg Platter, mimo, że stracił obie ręce, objeżdżający Polskę z towarzyszami i propagujący słowem i piśmem ideę znaczenia żeglugi morskiej.

Ambasador Rzeczypospolitej w Londynie. Rozgłośny malarz Laszlo wykończył w tych dniach portret naszego przedstawiciela dyplomatycznego w Londynie, p. Konstantego Skirmunta w mundurze ambasadorskim.

Nowy gmach Starostwa w Sępólnie na Pomorzu. Prowadzona konsekwentnie akcja budowy siedzib urzędowych w Polsce notuje w ostatnich dniach poświęcenie nowo wybudowanego wspaniałego budynku Starostwa w Sępólnie.

Posiedzenie Izby Rzemieślniczej w Warszawie. Z końcem października odbyło się w Warszawie konstytucyjne zebranie Izby Rzemieślniczej, na którym po przyjęciu regulaminu wybrano zarząd w osobach: prez. p. Pieniążkiewicza (1) i członków Sobola (2), Glocera (3), Mencła (4) i Raznera (5).

Powrót min. Zaleskiego do Warszawy. Z końcem ub. miesiąca powrócił po ważnych konferencjach w Bukareszcie p. min. Spr. Zagr. Dr. August Zaleski (1). Na dworcu witali go pp.: wicemin. Dr. Wysocki (2), poseł w Moskwie Patek (3), zast. szef. prot. dypl. hr. Przeździecki (4), nac. Wydz. pras. Chrzanowski (5), insp. komun. Szmidt.

Skarga.

523

Powiadają, że piękniejsza, czemu więc, dlaczego Janka wciąż ma powodzenie, ja nie mam żadnego? Gzekaj, powiem Ci na uszko: bo twoja rywalka Wykorzystała umie urok perfum ŻAKA „HALKA”...

WEŁNA

„KAPOK” do wypełniania poduszek. — POUCZENIA ściągów, sposobu wyrobu bezpłatnie udziela się przy zakupie. DO STRZYŻENIA MASZYNOWEGO przyjmuje się dywany, poduszki i t. p. — PROSPEKTY i WYJAŚNIENIA odwrotnie wysyła się po odebraniu znaczków pocztowych na odpowiedź.

ARTYKUŁY D. M. C.

„SMYRNAPERS” — Godziszewska, Kraków, Pijarska 5.

na SWETRY i SZALE (szydełkowe)
na DYWANY i KILIMKI (bez warsztatu)

Różne rodzaje pierwszej jakości — jedwabna, północna i t. d. — WZORY NOWE w wielkim wyborze.

Pomnik wojny w Indianapolis.

Przyszła siedziba ks. Umberto.

Po ślubie włoskiego następcy tronu ks. Umberto z ks. belgijską Marie Josę, który odbędzie się prawdopodobnie w najbliższych miesiącach, nowożeńcy zamieszkają w pałacu królewskim w Turynie. Presse-Foto

Na lewo:

Jeden z najpiękniejszych pomników wojny światowej stanął w mieście Indianapolis w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, ku uczczeniu żołnierzy amerykańskich, którzy wzięli udział w wielkiej wojnie światowej.

Fot. Keystone.

Wielkie uroczystości w Rzymie. Stolica Italji była w tych dniach dwukrotnie świadkiem wielkich uroczystości, które efektownem swem urządzeniem podzielały na wyobraźnię najszerzych warstw ludności. Naprzód w 50-tą rocznicę wynalazku lampy żarowej przez Edisona, wiele budynków rzymskich było wspaniale oświetlonych. Szczególnie nastrojowo przedstawiał się widok ruin starożytnego Colloseum (zdjęcie na lewo), następnie w 8-mą rocznicę pamiętnego marszu faszystów na Rzym, Mussolini otworzył uroczyste nowo odkopane Forum Trajana (zdjęcie na prawo).

Fot. Porry Pastorelli — Roma

Bohater procesu politycznego w Hiszpanji. Wśród przeciwników politycznych Primo de Riverę, którym dyktator hiszpański wytoczył proces, do najwybitniejszych należał premier S. Guerra.

Zgon wybitnego poety niemieckiego. W Berlinie zmarł w 66 r. życia jeden z najwybitniejszych poetów niemieckich, uchodzący za kandydata do nagrody literackiej Nobla na rok bieżący, Arno Holz. Nasze zdjęcie przedstawia go wraz z jego żoną.

New York - Times.

Choroba znakomitego polityka węgierskiego. Sędziwy, bo 87 lat już liczący polityk węgierski, przedstawiciel swego kraju w Lidze Narodów, hr. Wojciech Apponyi, uległ ciężkiej chorobie.

Przy bólu głowy
zazębieniu
reumatyzmie

ASPIRIN-
tabletki

Oryginalne opakowania z czerwoną banderolą i znakiem „BAYER” w kształcie krzyża są do nabycia we wszystkich aptekach.

Panflavin-
w PASTYLKACH dla ochrony przed
zapaleniem gardła i zaziębieniem.
Do nabycia w aptekach.

Stara piosenka.

Stachowipierścień przywiozłam z jarmarku
Oraz prześlicznych róż wianek,
Tobie — „HEZANE” ŻAKA w podarku,
Bo Jaśku — Tyś mój kochanek.

Z ŻYCIA TEATRALNEGO W POLSCE.

Teatr poznański w Gdańsku. Przy sposobności występów gościnnych w Poznaniu artystów warszaw. pp. Frenkla i Justjana, zespół Teatru Nowego udał się na zaproszenie Macierzy Szkolnej do Gdańska, gdzie wystawił „Grube ryby” Bałuckiego i „Pana Damazego” Bliźnińskiego. W czasie pobytu w Gdańsku zespół zwiedził również z pp.: Frenklem (1), Justjanem (2) i dyr. Rudkowskim (3) nowy port w Gdyni.

Fot. Elżanowski - Gdynia.

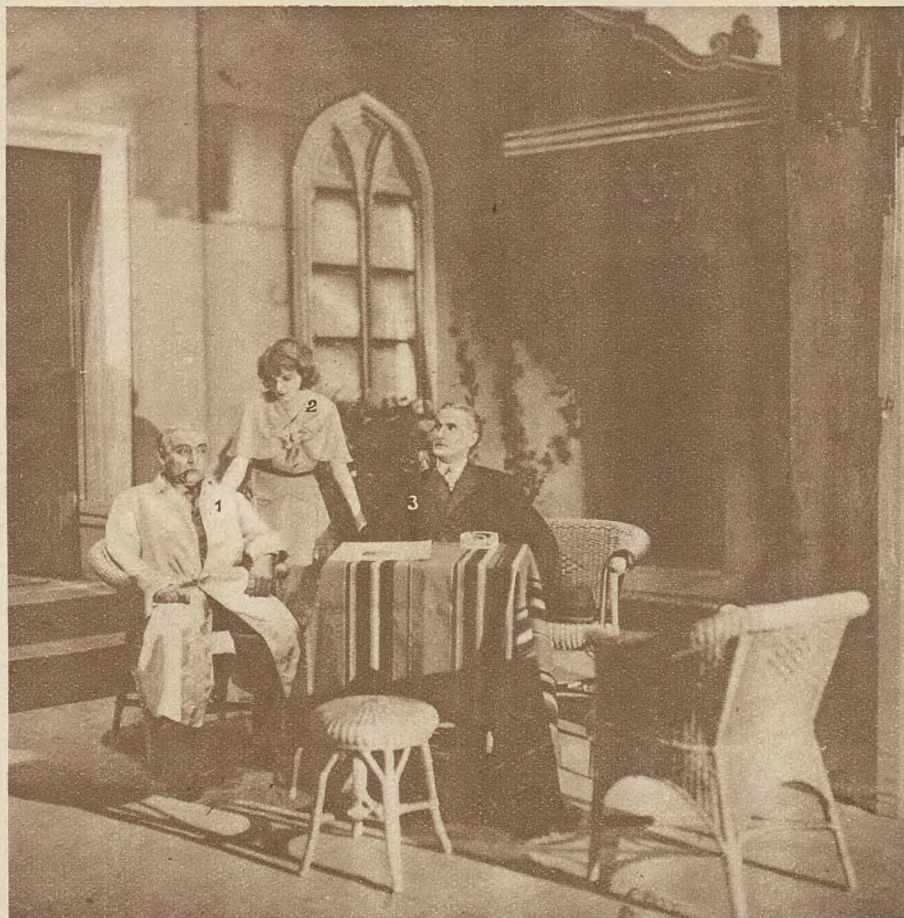
Nowy dyrektor Teatrów Miejskich we Lwowie. Przesilenie teatralne we Lwowie zakończyło się oddaniem sceny w dzierżawę p. Ludwikowi Czarnowskiemu, który kilkakrotnie, ostatnio zaś w okresie przesileniowym, wykazał znaczne kwalifikacje na to odpowiedzialne stanowisko. Związek artystów scen lwowskich urządził nowemu dyrektorowi (x) serdeczną owację.

Fot. M. Münz - Lwów

Na prawo:

Z obchodów zaduszkowych w Warszawie. Dnia 1-go listopada na cmentarzu wojskowym za Powąskami odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika młodzieży polskiej poległej w obronie Warszawy w czasie inwazji bolszewickiej w roku 1920. Malowniczo przedstawiała się procesja na cmentarzu.

„Adwokat i róże” Szaniawskiego z p. Jaraczem. Korzystając z gościny znakomitego artysty p. Stefana Jaracza Teatr Miejski im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, wystawił poraż pierwszy subtelną sztukę Jerzego Szaniawskiego z p. Jaraczem (1) w roli Mecenasa, p. Bednarską jako Siostrznicą (2) i p. Jednowskim jako Przyjacielem (3).

Ag. Fot. „Światowida”.

Na lewo:

Dom wypoczynkowy urzędników państwowych w Worochcie. W tej uroczej miejscowości klimatycznej nad Prutem Towarzystwo Urzędników Skarbowych dzięki inicjatywie swego prezesa p. inż. Krahelskiego wybudowało wspaniały 3-ch piętrowy gmach, przeznaczony na dom wypoczynkowy nie tylko dla urzędników skarbowych, lecz i innych państwowych i wojskowych. Gmach mieści 60 luksusowo urządzonych pokoi.

Fot. Adolf Błaszcz - Worochta.

*Dzięki znakomitym mieszankom,
angielska herbata Lyons'a jest
wszędzie przodującą marką*

HERBATA LYONS'a

DO NABYCIA

we wszystkich pierwszorzędnym handlach kolonialnych.

577

Wyłącznie reprezentanci na Polskę i W. M. Gdańsk
K. & A. Miklaszewski, Kraków, Pl. Dominikański
polecają

655

**najnowszą kreację francuską firmy
MOLINARD JEUNE - PARIS
„HABANITA“**

PRZESILENIA POLITYCZNE W EUROPIE.

Powrót Mac Donalda. Premier wielkobrytyjski p. Ramsay Mac Donald (na prawo) wrócił z swej podróży amerykańskiej do Londynu, powitany na dworcu kol. przez p. Hendersona, min. spr. zagr. (na lewo), znalazłszy w Anglii sytuację polityczną b. zagrożoną, szczególnie niełatwą sprawę bezrobocia.

Trudności rządów Stalina. Wszechwładny dotychczas w Rosji bolszewickiej rząd Stalina ma do walczenia z coraz to silniejszą opozycją zarówno z prawej, jak i z lewej strony. Narazie Stalin, którego portret tutaj podajemy, podtrzymuje swoje stanowisko, usuwając swoich wrogów. Atlantic Ph., Berlin.

Twórca nowego gabinetu francuskiego. Przesilenie gabinetowe we Francji po upadku gabinetu Brianda przeciągnęło się na kilka dni. Po niepowodzeniu Daladier'a, którego portret w przeszłym numerze podaliśmy i po również nieudanej próbie Clementela, gabinet utworzył wreszcie minister spraw wewnętrznych w gabinecie Brianda — p. Tardieu.

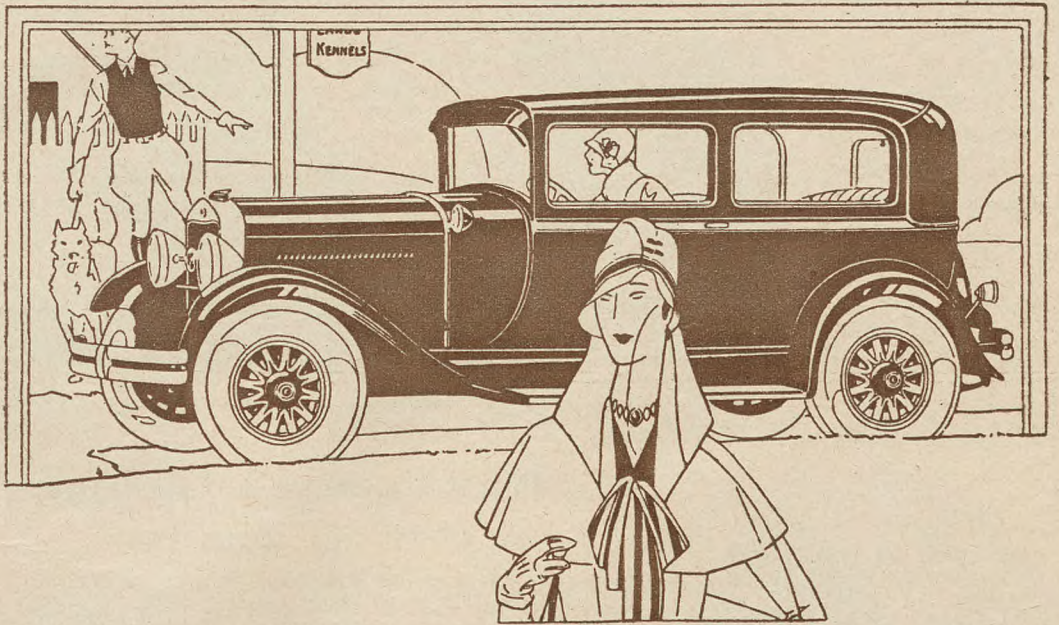
Nieudana próba p. Clementela. Zdjęcie nasze przedstawia p. Clementela po wyjściu z audjencji u Prezydenta Rzplitej francuskiej p. Doumergue w pałacu elizejskim po nieudanej próbie utworzenia nowego rządu.

Fot. Henri Manuel, Paris.

Ważna wiadomość!

Chwila obecna nastręcza wyjątkową okazję kupna sześciocylindrowego samochodu Erskine-Six.

Samochody te są sprzedawane obecnie po rekordowo niskich cenach. Mają one za sobą reputację fabryki Studebakera, ustaloną przez samochody produkcji Studebakera na całym świecie. Luksusowy wygląd, piękno linii i wysoka sprawność tego samochodu, przy małych kosztach utrzymania, stwarzają wyjątkową wartość. Takiej wartości spotykanej jedynie w samochodach Studebakera, za tak niską cenę nie można znaleźć w samochodzie żadnej innej marki. Najbliższy przedstawiciel Studebakera chętnie to udowodni.

Generalne Przedstawicielstwa w Polsce:

„STUDERS” Sp. z ogr. odp. Warszawa, ul. Fredry 4. Tel. 238-00, 242-00.
 Garaże, składy i warsztaty mechaniczne przy ul. Czerniakowskiej 194. Telefon 130-25.
 ŁÓDŹ: Max Fischer & Co. ul. Piotrkowska 177. Tel. 461. — POZNAN: Poznański Auto-Skład, ul. 27 Grudnia 15. Tel. 39-09, 54-07. — LWÓW: Józef Kozłowski, ul. Akademicka 5. Tel. 53-53. — KRAKÓW: „Auto-Trade”. Towarzystwo dla handlu samochodowego, S-ka z ogr. odp., Pl. Szczepański 1. Tel. 42-75. — KATOWICE: Carl Reichmann, ul. Sławowa 5. Tel. 253. — W. M. GDANSK: „Dakla” G. m. b. H., Kohlenmarkt 32. Tel. 283-84. — TCZEW: „Dakla”, Kościuszki 15. — RÓWNE: Michał Kurlandzki, ul. 3-go Maja. Tel. 50. — WŁOCŁAWEK: M. Rembieliński. — STANISŁAWÓW: Dom Handlowy Rolniczo-Przemysłowy, Jan Iwlijew. Sapieżyńska 10. — WILNO: Generalna Reprezentacja na Województwo Wileńskie i Nowogródzkie, ul. Ad. Mickiewicza 34. Tel. 3-70.

Składnica dla Przedstawicieli w Polsce

AUTO-TRADING CORPORATION A. G. Sp. z ogr. odp.
 Südstrasse 9-10, Ohra (koło Gdańska). Tel. 254.14, 252.14 Adres Telegr.: Autra, Gdańsk
 SAMOCHODY—AUTOBUSY—CIĘŻARÓWKI—CZĘŚCI ZAPASOWE.

ERSKINE

Moda kapeluszy — moda pięknego czoła.

Twarzowy toczek z ciemnowiśniowego filcu.

Ozdobą tego czarnego kapelusza jest wąski pas gronostajów.

Bardzo oryginalny kapelusz z czarnej pilśni.

TWIERDZONO często, że najważniejszym atutem w piękności twarzy kobiecej są oczy — te zwierciadła duszy. Inni zbijali znowuż to twierdzenie utartym frazesem, że gdyby „nos Kleopatry był nieco dłuższy, historia świata wyglądałaby inaczej”. Pięknie wykrojone usteczka, łagodny owal twarzy grają bez wątpienia również wielką rolę w całokształcie urody kobiecej. Ale nikt nie pomyślał doprawdy, jak bardzo ważnym jest piękne czoło, które teraz, dzięki nowym kapelusom, zostało odsłonięte.

Jeśli kobiety narzekają na nowe kapelusze, to właśnie dlatego, że nie wszystkie posiadają owe piękne czoła. Ale jest i dla nich rada: loczek „à la Carmen”, zręcznie wysunięty na czoło, będzie zakrywał rozmaite niedoskonałości. Piękne oko i pięknie zarysowana

brew zostaną przez taki kapelusz lepiej uwydatnione. — Boki twarzy i kark są ujęte niby w ciasną ramę z filcu lub aksamitu.

Podczas, gdy ulubionym materiałem na kapelusze jest pilśń, t. j. miękka i puszysta odmiana filcu, nie brak również kapeluszy filcowych, aksamitnych lub kombinowanych z tych dwóch materiałów.

Futro jest bardzo chętnie widziane, jako przybranie kapelusza, zwłaszcza, jeśli harmonizuje z kołnierzem u płaszcza. Rozmaite klamry, nieraz bardzo nawet kosztowne, krótka i zalotna woalka, oto najmodniejsze ozdoby kapeluszy. — Dominuje kolor czarny, brązowy i „bordeaux”.

Podajemy na tej stronie naszym Czytelnikom szereg oryginalnych modeli kapeluszy.

Jola.

Dwa kombinowane kapelusze z jasnego i ciemnego materiału.

Nowoczesne pielęgnowanie urody.

Reasumując treść poprzedniego artykułiku, powtarzam, iż tłusta właściwość cery wymaga napażeń twarzy bez natłuszczenia, natomiast suchą i wiotczącą napaż się nad parą przez 6—8 minut po powleczeniu twarzy żywym kremem „Oxa” Dra Lustra. Krem ten nie tylko uszczelnia skórę i chroni tem samem przed utratą żywej surowicy krwi, która napływa pod wpływem ciepła pary, ale zasila jednocześnie skórę żywymi składnikami. Rozcieńczone wodą tanie kremy nie nadają się zgoła do pielęgnowania cery. One zawierają często 60% wody; w lecie zadrażniają skórę, w zimie odmrażają ją. Wiadomo, iż jedynym środkiem skutecznym, acz uniwersalnym, jest woda gorąca do mycia twarzy. W niektórych tylko przypadkach wolno i należy ochładzać twarz po gorącej wodzie — zimną. Skoro n. p. odłuszczona została tłusta cera myciem wyłącznie gorącą wodą i proszkiem marmurowym „Miraculum”, tudzież wyciśnięciem węgry po napażeniu twarzy, oraz pudrem odłuszczającym, higienicznym Dra Lustra, spłókuje się twarz, celem ściągnięcia porów, po gorącej wodzie — zimną. O innych metodach ożywiania cery — w następnym artykule. Dr Z. B.

Oto śliczny toczek z ciemnego filcu przybrany karakulami.

Fantazyjny kapelusz z brązowego, bardzo miękiego filcu.

NA ZIEMI SPISKIEJ.

PAROLETNIA walka nasza o Tatry, Spisz i Orawę zakończyła się, jak wiadomo, niezbyt dla nas korzystnie. Nie udało nam się odzyskać najpiękniejszych partyj tatrzańskiego łańcucha i polskich ziem na wschód i zachód od Tatr położonych. Jedynie niewielkie skrawki Spisza i Orawy przyłączono do ziem Rzeczypospolitej w postaci paru najuboższych, granicznych wiosek.

Terytorja te, zaniedbane pod względem gospodarczym i komunikacyjnym przedstawiają jednakże dla Polski dużą wartość jako tereny klimatyczne i turystyczne. Posiadają one bowiem skarb bezcenny — wspaniały krajozraz pod-

Polsko-słowacka granica spiska na szosie Jurgów—Podspady.

górski z imponującą panoramą czarownych Tatr — mogący te ubogie dzisiaj wioski zamienić w niedalekiej przyszłości w wielkie i modne uzdrowiska i stacje klimatyczne.

Specjalnie przyłączenie ziem spiskich ma dla przyszłego rozwoju Podtatrza niebyłe jakie znaczenie. Daje ono bowiem możliwość stworzenia wielkiego okręgu turystycznego i klimatycznego z całego Podhala i Spisza, od Pienin po Tatry, od Czorsztyna i Niedzicy po Nowy Targ, Morskie Oko i Zakopane.

Wnętrze kościoła w Łapszach na Spiszu.

Zamierzona i trasowana już obecnie nowa szosa, łącząca Niedzicę z Jurgowem, przedłużona następnie do Łysej Polany, stanowiłaby początek wspaniałego szlaku turystycznego Zakopane—Morskie Oko—Niedzica—Czorsztyn—Szczawnica, nie mającego pod względem krajozrazowym równego sobie w całej Polsce. Automobilowy ten trakt połączonyby został w przyszłości przez Piwniczną z Krynica, tworząc największą i najpiękniejszą w kraju arterję komunikacyjną.

Realizacja tego projektu leży w najistotniejszym interesie naszej turystyki i wielkiego rozwoju Spisza i Podhala, brak bowiem okrzęnych szos turystycznych poważnie stoi na przeszkodzie podniesieniu tego czarownego szmatu naszej ziemi do poziomu jednego wiel-

Widok na Dolinę Białki i łańcuch Tatr z Czarnej Góry na Spiszu.

kiego uzdrowiska o dziesiątkach miejscowości klimatycznych i nowoczesnych stacji sportowych.

Spisz polski obejmuje gminy Niedzicę, Łapsze, Trypsze i Jurgów, stanowiący stolicę spiską. Jest to duża, góralska wieś, położona w najpiękniejszej części spiskiego Podtatrza. Ziemie te nadają się przedewszystkiem do prowadzenia doskonałego gospodarstwa mlecznego, które zapoczątkowano już dawniej za czasów węgierskich zaprowadzeniem jednolitej hodowli bydła rasy Pinzgauer. Za czasów polskich hodowla ta nie była zbyt intensywnie przez nasze władze popierana, w ostatnich jednak miesiącach sprawą tą żywo zajęły się odpowiednie czynniki, dążąc do zorganizowania na tem terytorjum wzorowego, podgórskiego gospodarstwa hodowlano-mleczarskiego.

Zdjęć dok. Ag. Fot. „Światowida“ na pł. kraj. „Alfa“

Wież Łapsze Wyżnie obok Niedzicy.

Na lewo — Jurgów, stolica polskiego Spisza.

Fragment szosy ku Jaworzynie spiskiej na pograniczu polsko-słowackiem.

Fragment wioski spiskiej Czarna Góra w okolicach Jurgowa.

Ulubieńcy publiczności kinowej.

Na lewo:
GWEN LEE
Metro Goldwyn Mayer.

Na prawo:
CONCHITA MONTENEGRO
Francis C. Fuerst.

Na prawo:
DOROTA SEBASTIAN
Metro Goldwyn Mayer.

Na lewo:
STYSIA CZARTORYSKA
„Starfilm”.

Na lewo z brzegu strony:
ETHELINA TERRY
Metro Goldwyn Mayer

Na lewo w rogu:
MERIAN C. COOPER
Paramount.

Na prawo w rogu:
ERNST PETERSEN
Francis C. Fuerst.

CONRAD VEIDT
Universal P. C.

Jak się bada zdolność naszych lotników?

Badanie równowagi mięśni gałki ocznej za pomocą przyrządu Maddoxa.

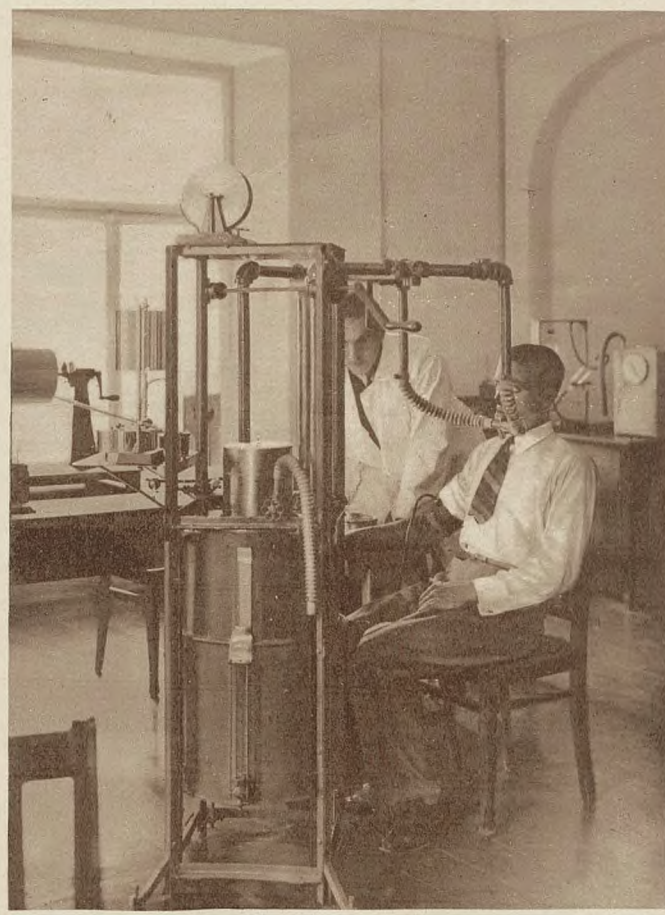
Badanie szybkości reakcji psychomotorycznej kandydata do lotnictwa za pomocą aparatu Reida.

Jedno z badań narządu równowagi przy pomocy kieszonkowego obrotowego Baraniego.

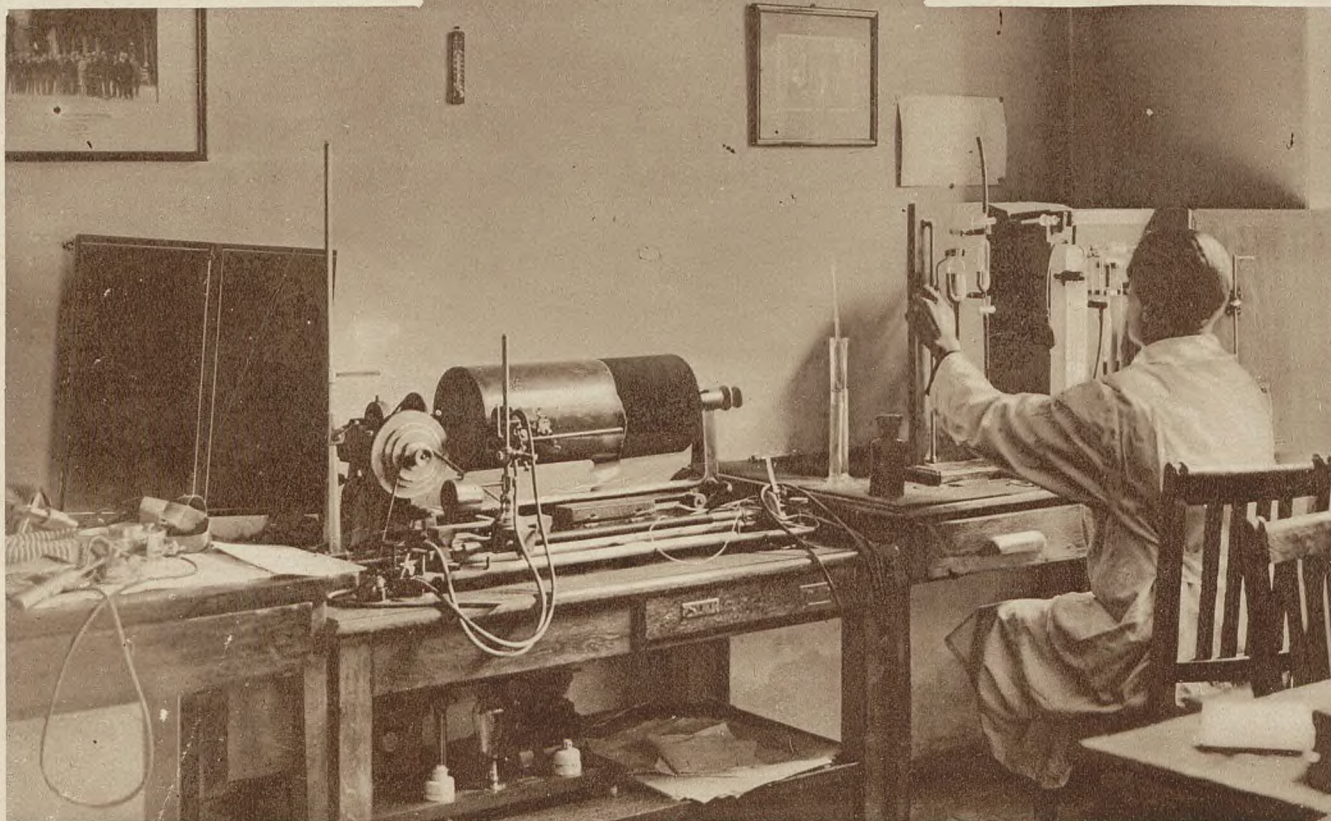
i t. d. Ta doskonała podzielność uwagi konieczna jest zwłaszcza u pilotów naszych myśliwskich, gdzie trzeba równocześnie kierować samolotem i prowadzić walkę powietrzną.

Sprawa selekcji personelu lotniczego w Polsce pod względem warunków zdrowotnych zorganizowana została dopiero przed dwoma laty. Na wzór państw zachodnio europejskich, wydano przepisy obowiązujące przy badaniu kandydatów na pilotów i obserwatorów, a dotyczące zarówno lotników wojskowych jak i cywilnych. Z początkiem roku 1928 stworzono w Warszawie Centrum badań lekarskich lotniczych przy Dep. Aeronautyki Ministerstwa Spraw Wojskowych, uposażone we własny personal lekarski (8-miu lekarzy specjalistów i jeden psychotechnik). Kierownikiem C. B. L. L. jest płk. lekarz dr. Huszcza. Centrum wyposażone jest bogato w niezbędne do badań aparaty i przyrządy poszczególnych działów medycyny lotniczej. Posiada gabinety: wewnętrzny, chirurgiczny, neurologiczny, okulistyczny i otolaryngologiczny oraz pracownię roentgenologiczną, chemiczno-hematologiczną, fizjologiczną i psychotechniczną. Zdaniem 2-ch ostatnich pracowników jest wykonanie prac naukowo-dowodzących, które mogą służyć za podstawę do ustalania nowych norm selekcyjnych w lotnictwie. Centrum badań od-

Badanie wytrzymałości na obniżone ciśnienie tlenu metodą Hendersena i Pierc'a.

TRUDNY sport latania wymaga szczególnie doskonałych warunków fizycznych. Pilot musi nie tylko posiadać pełnię zdrowia, mieć zdrowe serce i płuca, nienaruszony system nerwowy, doskonały wzrok, pozwalający mu ocenić odległość od ziemi nawet przy największej chyżości, wrażliwy słuch dla oceniania najdrobniejszych odcieni w pracy motoru i prawidłowy aparat równowagi, umieszczony w półkolistych przewodach ucha środkowego — lecz także należyta zdolność funkcji zmysłowych, bystrą i podzielną uwagę, która umożliwia mu równoczesne kontrolowanie rozmaitych zmian, zachodzących w położeniu płatowca, pracy motoru, kierunku lotu

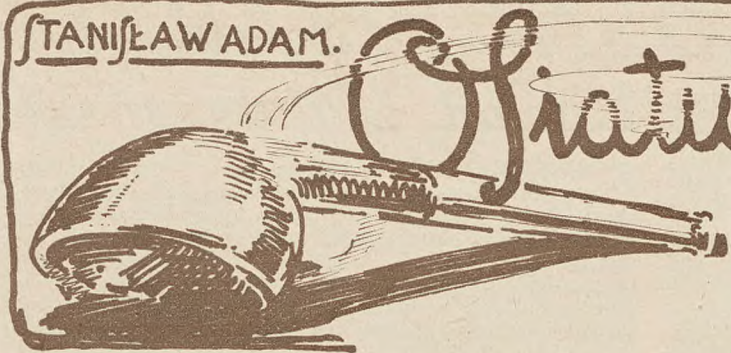
Analiza gazów powietrza wydechowego metodą Haldane'a.

czuwa jeszcze dotkliwie brak odpowiednich urządzeń celem eksperymentalnego badania reakcji ustroju na niskie ciśnienie atmosferyczne.

C. B. L. L. przeprowadza badania wstępne kandydatów do wojskowych szkół lotniczych, do lotnictwa cywilnego i aeroklubów akademickich. Poziom wymagań zdrowotnych, jakie stawia C. B. L. L. jest bardzo wysoki tak, że niewielkiemu procentowi kandydatów udaje się szczęśliwie minąć tę Scyllę i Charybdę lotniczą. To też młodzi adepci lotnictwa przebiegają nieraz ze strachem próg surowego Centrum, aby poddać się badaniom nieubłaganych, lecz sprawiedliwych sędziów.

STANISŁAW ADAM.

Sprawa Sherlocka Holmesa

ILV/TR. A. ŻMUDA

Holmes myśli.

Sherlock Holmes siedział głęboko w fotelu, otoczony kłębam dymu swej ulubionej fajeczki.

Osowiałym wzrokiem wodził powoli po skrawku nieba, widocznym z naszego okna. Czasami zwracał głowę w kierunku pokoju i wtedy spojrzenie jego porzesuwało się po mnie tępe, apatyczne, aż przykłe w swojej martwocie.

Czytelnicy, którzy znają tryb życia najgenialniejszego detektywa Europy, domyślili się już zapewne, że mistrz znajdował się właśnie w tym nieszczęsnym stanie apatii, który opanowywał go zawsze, ilekroć w denerwującej jego praktyce następowała dłuższa przerwa.

W ostatnich czasach zaczęło mnie to niepokoić tem bardziej, że coraz trudniej było wyrwać go z tego stanu i nie każda sprawa, z którą do niego się zwracano, potrafiła go zainteresować. Obecny okres apatii ciągnął się niebywale długo.

Patrzyłem w milczeniu na mego genialnego przyjaciela, którego ostry profil sprawiał na tle zapadającego mroku wrażenie potężnego ptaka. Nie wiem dlaczego przyszedł mi na myśl orzeł, trzymany w klatce i karmiony ślimakami. Napewno nie byłby on nieszczęśliwszy od mego kochanego mistrza.

Ciszę przerwał zgrzyt głosu detektywa:

„Tak Watson, świat karleje. Nie mam co już robić na nim. Nie dlatego, żeby nie było już zbrodni, na to nie można się uskarżać, ale niema artystów zbrodniarzy. Wszystkie dzisiejsze przestępstwa są tak pospolite, tak ordynarnie proste, że najgłupszy z komisarzy policji przyprowadza zbrodniarza w kajdanach w 24 godzin po dokonaniu zbrodni. O ile tenże sam się nie zgłosi... Ładnych doczekaliśmy się też czasów”.

Nie odezwałem się ani słowa. Od półtora roku, bo tak długo już Sherlock Holmes nie pracował, słyszałem to samo prawie co wieczór i przestałem go już nawet pocieszać. Zwykle po tej skardze, która zresztą była jedynym jego dłuższym przemówieniem w ciągu całego dnia, mój przyjaciel milknął i pograżał się znowu w swą zwykłą apatię.

Dziś jednak, nad spodziewanie moje, usłyszałem znów po kwadransie zgrzytliwy głos:

„Czytałem kiedyś, że wola jest potęgą. Coś, w co się wierzy niezłomnie, musi się stać. Oto od półtora roku wegetuję wprost beznadziejnie. Nawet kokainy już zaniechałem, bo powrót z krainy marzeń do tej wstrętnej codzienności naszego życia stał się ponad moje siły. Czuję, że jeśli dalej tak pójdzie, to skończę wkrótce w zakładzie dla obłąkanych na melancholję.

Ale od kilku tygodni postanowiłem się ratować. I wierzę niezłomnie, wbrew sobie samemu, że danem mi będzie zabłysnąć choć raz jeszcze, napiąć swe nerwy w walce z czemś potężnym, niecodziennym. Myśl moją zarzucam codziennie jak sieć na Londyn, na Anglię, na świat cały. Chcę mieć wielką zbrodnię, wielkiego zbrodniarza. I mimo wszystko wierzę, że siła mojej woli jest tak wielką, że potrafi nieznanymi mi tragicznymi splotami wypadków przyciągnąć tak blisko mnie, że muszę w nim wziąć

udział i wyladować energję swych nerwów w jego rozwikłaniu. Wola moja jest tak silna, że musi doprowadzić ogniwo jakiegoś tajemniczego łańcucha w moje ręce, może nawet sam zbrodniarz bezwiednie mi go dostarczy. Tak Watson, w to wierzę i to mnie jeszcze ratuje”.

Za oknami rozbłyskały już pierwsze lampy i na ścianie zarysował się czarny krzyż ramy okiennej.

Zegary zaczęły wydzwaniać głucho godzinę ósmą. Nastrój był rzeczywiście niesamowity i dlatego ostatnie słowa mistrza wydały mi się zupełnie naturalne; nerwy moje zaczęły odczuwać jakiś dziwny niepokój, poprzedzający zbliżające się niebezpieczeństwo. Stało się dla mnie nagle jasne, że wola mego przyjaciela wytworzyła wokół nas jakiś fatalny wir, który ciągnie ku nam coś nieznanego.

I nagle w ciszy wieczoru odezwały się kroki. Ktoś szedł powoli po schodach. Dłuższa chwila ciszy... i rozległ się dzwonek.

Wstałem, by zaświecić elektryczność, a równocześnie gospodyni nasza weszła, podając bilet wizytowy:

Lord CURWOOD

Wzrok mój spotkał się na sekundę z błyszczącym, gorączkowym wzrokiem Sherlocka Holmes'a. Spojrzeliśmy na siebie w przejawie nagłego jasnowidzenia.

Po chwili rozległ się głos mego przyjaciela: „Prosić”.

Człowiek, który wszedł do naszego gabinetu robił wrażenie wytwornego światowca. Był to ciemny brunet, lat około 35, o wyrazistych, piwnych oczach nadkreślonych klasycznym łukiem brwi. Wrażenie, jakie wywierał było od razu ujmujące. A jednak dostrzegłem najwyraźniej, że we wzroku jego, którym obrzucił nas obu przed przywitaniem, zamigotała iskierka zakłopotania, a może nawet niepokoju. Równocześnie zauważyłem niesamowity wprost błysk oczu mego przyjaciela, wskazującego mu po chwili obok fotel.

Coś dziwnego wisiało w powietrzu.

Ale nastrój ten prysnął u mnie od razu pod wpływem ujmującego głosu naszego gościa.

„Pan daruje”, rzekł zwracając się do wielkiego detektywa, „że nachodzę go o tak stosunkowo późnej porze i to w interesie. Początkowo zamierzałem zwrócić się do policji, ale sława pańska skłoniła mnie do skierowania się tutaj. Właściwie nie chodzi o nic tak bardzo ważnego i udaję się do pana raczej, że tak powiem, profilaktycznie, niemniej byłbym panu bardzo wdzięczny, gdyby zechciał mi pomóc”.

„Słucham”, rzekł krótko detektyw.

„Zapewne słyszał pan o djamencie „Oko Proroka”. Pozostawał on pierwotnie w posiadaniu kalifów maurytańskich, a później, dziwne przechodząc koleje, dostał się w ręce rodziny mojej żony. Wuj jej, który zmarł zeszłego roku i zapisał jej swój majątek, przekazał jej również i djament. Był on dotychczas w przechowaniu w safe'ie Banku Angielskiego i żona moja nie widziała go nigdy. Dziś skończyłem właśnie ostatnie formalności spadkowe i chcę zabrać go

do nas, do zamku na dni kilka, by pokazać go żonie.

Ponieważ, jak pan wie, posiada ten kamień olbrzymią wartość, ostrzeżono mię w banku, bym koniecznie uprosił kogoś ze zdolnych agentów policji, by zechciał czuwać nad nim przez ten czas. Jest rzeczą stwierdzoną powiedziano mi, że takie klejnoty pozostają stale na oku band złodziejskich, które nie omijają nigdy sposobności dostania ich w swe ręce, gdy tylko znajdą się poza stalowymi ścianami safe'u.

Otóż chcę właśnie zwrócić się do pana z tą prośbą. Obawiam się, że to sprawa nudna i zajęcie może dla pana zbyt blache, ale niechaj mię usprawiedliwi milionowa wartość klejnotu”.

I gość nasz spojrział wyczekująco w zamyślenie oczy detektywa.

Swoją drogą, po chwili przesadnego napięcia nerwów, sprawa ta wydała mi się rzeczywiście niegodną mistrza i zacząłem się obawiać, że Sherlock Holmes, który w ciągu ostatniego półtora roku odrzucił kilka spraw, jako niegodne siebie, odrzuci i tę. Z drugiej strony jednak dałbym wiele, by wziął na siebie ten obowiązek, który zmusiłby go choć na kilka dni do trzymania w karbach swoich nerwów.

Ale zamyślona twarz mistrza zaczęła rozchmurzać się. W oczach jego zamigotała iskierka tryumfu i twarz rozjaśniła mu się nigdy omal niewidzianym szerokim uśmiechem, gdy wyciągnął rękę do lorda Curwood.

„Owszem przyjmuję, rzekł.

„Lecz, czy jest pan wolny już dzisiaj?” zapytał uprzejmie tenże.

„Tak, nawet w tej chwili. A może zechce pan wyjąć pudełko z klejnotem z lewej kieszeni kamizelki i pokazać nam go?”

Lord spojrział zdumiony:

„Kto panu...?”

„Niema o czem mówić, proszę niech pan nam pokaże to, czego mamy strzedz wspólnie. Bo wiadomo Panu zapewne, że przyjaciel mój, Dr. Watson, dzieli ze mną zwykle trudy mych obowiązków, oczywiście bezinteresownie!” zaśmiał się mistrz, którego świetny humor zaczął mię wprowadzać w zachwyt.

„Będzie mi zatem bardzo miło, jeśli i pan zechce być naszym gościem, doktorze”, rzekł z miłym uśmiechem nasz klient, otwierając pudełko.

(C. d. n.)

Sherlock Holmes siedział głęboko w fotelu, otoczony kłębami dymu swej ulubionej fajeczki.

JAK MIESZKAJĄ NASI GŁOŚNI PISARZE:

Kornel Makuszyński

Kornel Makuszyński w swym gabinecie przy pracy.

ZAMIESZCZAJĄC kilka tygodni temu kilka fotografii z wielkopolskiego mieszkania znanego literata Stanisława Wasylewskiego, wiedzieliśmy zgóry, że zadowolimy w ten sposób, narazie tylko w drobnej części, łatwo zrozumiałą ciekawość Naszych Czytelników, którzy czytając książki rozgłośnych pisarzy chcieliby także wiedzieć, jak oni u siebie w domu mieszkają. Nie zawiedliśmy się. Po owym numerze „Światowida“ otrzymaliśmy cały szereg listów Naszych Czytelników, zachęcających nas do dalszego prowadzenia tego tematu. Czytelnicy Nasz wymieniają cały szereg nazwisk popularnych autorów, o których obrazy mieszkania się dopominają, najczęściej jednak pojawia się nazwisko p. Kornela Makuszyńskiego.

Nie dziwnego. Któż jest od niego w najszerszych sferach społeczeństwa polskiego popularniejszy, i to zarówno wśród najwytworniejszych czytelników, jak i wśród „maluczkich“. I trzeba przyznać, że w tej wyjątkowej popularności p. Makuszyńskiego jest dowód zdrowych zapamiętań społeczeństwa naszego. Jeżeli już w przedwojennych czasach p. Makuszyński był dodatnim czynnikiem w naszej literaturze, to ta jego społeczna wartość w dzisiejszych czasach jeszcze wzrosła. Wszyscy odczuwamy, że wśród mglistego niejednokrotnie chaosu dzisiejszej i ogólno-światowej i specjalnie polskiej doli potrzeba nam słonecznego optymizmu, któryby dodał nam sił do kroczenia naprzód ku promienniejszej przyszłości, ku której pochód już rozpoczęliśmy. Makuszyński we wszystkim, co pisze, jest właśnie takim życiodajnym promieniem słońca, rozjaśniającym szarzyznę teraźniejszości. Ma humor i śmiech zdrowy, ma dowcip niedrażniący, umie nie tylko potępiać i narzekać, ale przede wszystkim umie pokazać piękno i radość tam, gdzie bez niego przez zamglone nasze oczy nie dojrzelibyśmy jej, choć ona tam istotnie jest. I zato dzisiaj jest nie głośnym, ale najgłośniejszym pisarzem polskim.

Fragment gabinetu.

Fragment jadalni.

**DRUKARNIA
POLSKA
FR. ZEMANKA**

W KRAKOWIE
UL. T. KOŚCIUSZKI
3 TELEFON 3258

**SREBRNY
MEDAL NA
P.W.K. 1929**

POLECA DRUK DZIEŁ
ILUSTR. NAUK. BELE-
TRYST. WYKONANIE
ESTETYCZNE. DOS-
TAWA TERMINOWA
CENY SOLIDNE.

Pałacyk przy Aleji Róż Nr. 14 w Warszawie, w którym mieszka Kornel Makuszyński.

Inny fragment gabinetu.

NASZ KONKURS NA NAJMILSZEGO PODLOTKA. VII.

*Równie dobre, jak najdroższe mydła,
lecz tańsze!*

p. Dzidzia O. — Poznań.

p. Janina Jarzębska —
Warszawa.

p. Luchna D. — Pelplin.

p. Oleńka D., Inowrocław.

p. Masza Polcynówna —
Poznań.

p. „Elża” — Ciechanów
Mazowiecki.

p. „Nina” — Wilno.

p. Margła Falkiewiczówna —
Toruń.

p. H. P. — Poznań.

p. „Flora” — Siedlce.

p. Wiktorja Ł. —
Baranowicze.

p. Gertruda Grochowska
Chojnice.

p. N. Lenczewska —
Ostróg.

p. Hanka Dyszerówna —
Grudziądz.

p. N. Cz. — Lida.

p. Dusia Sazonowicz —
Warszawa.

p. W. J. — Poznań.

p. L. H. — Poznań.

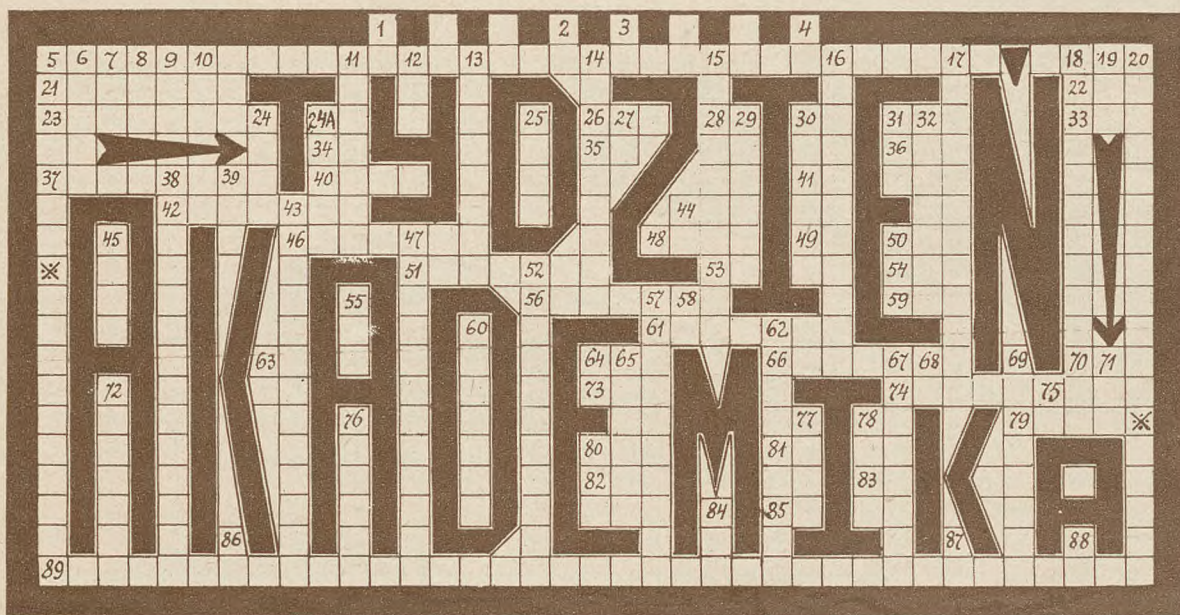

Mydło ELIDA Favorit

Krzyżówka.

Ul. M. Sławnicki.

W każdą kratkę wstawić należy literę, aby powstały wyrazy prawidłowej krzyżówki o podanym niżej znaczeniu. Poza tem osobne dla siebie rozwiązanie dadzą trzy poziome rzędku (po porządku odczytane), mianowicie pierwszy z cyfrą 1 na początku (o wyrazie rozstrzelonym), oraz pełne rzędku drugi z cyfrą 5 na początku, i ostatni z cyfrą 89.

ZNACZENIE WYRAZÓW.

Pionowo: 1. Zaimek osob. w l. mn.; 2. Niemiecki zaimek osob.; 3. Dwie samogłoski; 4. Łaciński zaimek wskaz. 5. Bohater narodowy Polski (między imieniem a nazwiskiem kratka z krzyżykiem); 6. Miasto w zach. Flandrii; 7. Poeta polski wspak; 8. Epoka wspak; 9. Ofiaruję; 10. Egipskie bóstwo czczone w Memfisie; 11. Miłośnicy muzyki; 12. Torba; 13. Urząd lektora; 14. Sok z jagód; 15. Fantastyk; 16. Utwór sceniczny Anczyca; 17. Wtórwanie; 18. Ślepe trzymanie się jakiejś teorii w l. mn.; 19. Złoty (wyda); 20. Autorka pow. „Twarz mężczyzny” (między nazwiskiem a imieniem kratka z krzyżykiem); 24. Jednostka siły wsp.; 24a. Oszczep (dzidy); 25. Kobold; 27. Tuz; 29. Pościelony; 30. Przestrzeń ziemi; 31. Płaszcz Beduinów; 32. Rozprawiający z upodobaniem o wadach; 38. Należący do innego szczepu; 39. „Czy” w jęz. martwym; 43. Odurzający; 45. Egipska bogini prawdy; 47. Teoria ewolucyjna; 50. „Gniew” w jęz. obcym; 52. Termometr; 55. Bóże słońca; 57. Uszczuplenie; 58. przyimek; 60. Łacińska nazwa Wisły; 62. Zły duch, zakłócający spokój małżeński; 64. Przyimek wsp. 65. Rasa psa; 67. Określając (opo-

wiadanie); 68. Pytanie; 69. Niszczyciel; 71. Spółgłoska fonet.; 72. Bóle w członkach; 75. Zaimek wskaz.; 76. Faktor; 77. Drobny śrót; 78. Mnóstwo; 80. Żona Paira; 84. Marzy; 86. Namul; 87. Piekło w jęz. obcym; 88. „O niego” w skrócie.

Poziomo: 21. Przyrządy; 22. Część nogi wsp. 23. Gnuśnik (ospały); 26. Syn Jakóba i Sylpy; 28. Symbol złota; 30. Dopływ Oceanu Lodowatego; 31. „Mówić w jęz. martwym; 33. Pr. dopływ Jeniseju; 34. Litera grecka fon. 35. „Kosć” w jęz. obcym; 36. Powieść Gąsiorowskiego; 37. Uboczny; 40. Nieledwie; 41. „Tak” w jęz. obcym; 42. Hańbiące postępowanie; 44. Dopływ Prypeci; 46. Metoda postępująca od szczegółów do ogółu; 48. Książę tatarski; 49. Malpa; 50. Dopływ Dunaju; 51. Głosowanie; 53. 63. Zaimki osob. 54. Szereg; 56. Mniemany duch przynoszący szczęście w l. mn.; 59. Ptak brazylijski; 61. Roślina z rodz. dwuliściowych w l. mn.; 64. Dopływ Narwi; 66. Dużo (obszernie); 70. Imię męskie wsp.; 73. Magnacki ród litewski; 74. Wódka z ponczu; 78. Ton muzyczny; 79. Niezgoda; 80. Rodzaj piwa; 81. Skrót tytułu; 82. Dopływ Warty; 83. Obca moneta fonet.; 85. Przyimek wsp.

Jako nagrodę za rozwiązanie niniejszej zagadki Redakcja „Światowida” przeznacz.

GARNITUR NA OWOCE.

Rozwiązanie nadsyłać należy wraz z załączonym kuponem najpóźniej do dnia 16 listopada b. r. z załączonym kuponem.

Poradnik dla amatorów fotografów.

Dalekie otwarte widoki. Daleki widok nęci bodaj największej młodego amatora, który nie zdaje sobie sprawy z tego, że między tem, co on widzi, a między negatywem będzie kolosalna różnica.

Cudowny daleki łańcuch gór, siniejących w oddali, panorama miasta, leżącego u naszych stóp czy widok na górską dolinę, te rzeczy wspaniałe w naturze, ale trudne do oddania.

Składa się na to i fakt, że nasza płyta jest poprostu za mała, by objąć bezmiar dali i ogniskowa obiektywu, oddająca w niezmiernie małej skali odległe przedmioty i fałszowanie skali tonów przez płytę, a w końcu różnica między obiektywnym oddaniem dali przez ściśle wedle centralnej perspektywy rysujący obiektyw, a subiektywnym

wyolbrzymianiem przez nas rzeczy dalekich a interesujących.

Musimy więc starannie badać obraz na matówce, czy wielkość dali jest tego rodzaju, że wogóle da się na kliszy oddać — jeśli zaś tak, to musimy przez użycie dobrej barwoczułej płyty i złotego filtra starać się wydobyć głębi i tonację niebieskawej dali. Naświetlać możemy mimo wszystko bardzo krótko, bo dal na to pozwala. Zwyczajną płytą bez filtra z reguły nie uzyskamy nawet częściowo zadowalniającego obrazu.

Wywoływać trzeba bardzo ostrożnie, rozcieńczonym wywoływaczem, bo twardo wywołana dal jest zupełnie bezwartościowa, gdyż zanikają w niej wszelkie szczegóły.

Dr. Tadeusz Cyprian.

Lwów w panoramie. Alfa Orto Antihalo, filter, 1/50 sek., F 6,8. Dobre oddanie dali.

Panorama Krakowa. Alfa Extra Rapid, 1/100 F 6,8 Dal zupełnie zamglona.

Trafne rozwiązanie zagadki z Nr. 43 nadesłali:

W. Boner, Lwów; J. Jesionowska, Poznań; St. Fichel, Miechów; Przechoniakowie, Bystra; „Duwicz”, Wadowice, S. Michalski, Łuniniec; Zacharowska Marja, H. Kozakiewicz, Wilno; K. Wawrzynowicz, Berdnica; E. Jackowska, Borysław, St. Gnywacz, Zakopane, H. Mokrzycka, Drohobycz; Z. Tietz, Warszawa; S. Mikowska, Warszawa; „Kazimiera — Helena — Wiesław”, Drohobycz; „Maryska z Pohulanki”; M. Robakowa, Kraków; M. Kuszewska, Kra-

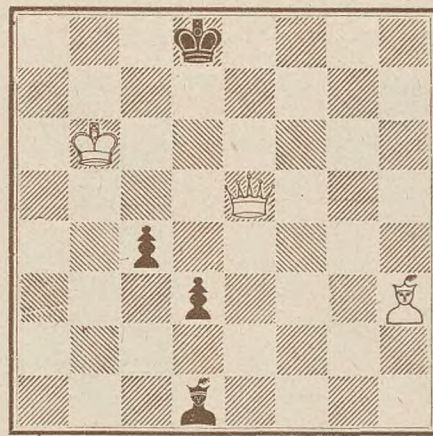
KUPON do losowania nagrody za rozwiązanie zagadek w N-rze 46 z dnia 9-go listopada 1929 r.

Dział szachowy

pod redakcją Mieczysława Gałuszki.

Dr. F. Palitzsch (praca odznaczona specjalną nagrodą w międzynarodowym konkursie zadań „Svenska Dagblad” w r. 1929).

Czarne: Kd8, Gd1, pion: c4, d3. (4).

Białe: Kb6, De5, Gh3. (3).

3-chodówka. 3+4=7.

Mał w 3 posunięciach.

Rozwiązanie 3-chodówki Dr. Palitzscha:

- I. G—f5 (grozi 2. D—d6 i 3. G—g6).
- II. 1... G—h5 2. D—e6 G—e8 3. D—f6 X.
- III. 1... G—a4 2. D—d6 G—d7 3. D×d7 X.
1. D—e6? nie prowadzi do celu: G—a4!!

PARTJA.

Białe: E. Bogoljubow, Czarne: Dr. A. Alechin, VIII partja pojedynku o mistrzostwo świata grana we wrześniu 1929 r. we Wiesbaden.

OBRONA INDYJSKA.

1. d4 S—f6 2. c4 b6 3. S—c3 G—b7 4. f3 d5 5. c×d5 S×d5 6. e4 S×c3 7. b×c3 e6 8. G—b5 Sb—d7 9. Sg—e2 G—e7 10. 0—0 a6 11. G—d3 c5 12. G—b2 D—c7 13. f4? (1) S—f6 14. S—g3 h5 15. D—e2 h4 16. S—h1 (2) S—h5 17. D—g4 0—0—0 18. Wa—e1 K—b8 19. f5 e5 20. d5 c4 21. G—c2 G—c5 22. S—f2 g6! (3) 23. f× Wd—g8 24. G—c1 G—c8 25. D—f3 W×g6 26. K—h1 (4) S—g3! 27. h×g3 h×g3 28. S—h3 G×h3 29. g×h3 W×h3+ 30. Białe poddały się.

UWAGI:

- (1) To posunięcie osłabia pozycję króla białego, jak to Alechin wkrótce wykaże. Zasługiwało na uwagę: 13. e5 z następującym planem gry: S—g3 i G—e4.
- (2) Smutna konieczność!
- (3) Otwiera ważną linię g.
- (4) Groziło: Wh—g8.

Rozwiązanie z Nr. 43.

SCHOLZE

Fortepiany—Pianina

SKŁAD FORTEPIANÓW

GEBETHNER i S-ka

WARSZAWA, KRAK. PRZEDM. 17

Kolonja i "4711"

Kolonja, sławna w pieśni i historii, sławna jest również jako kolebka aromatycznej "4711" wody kolońskiej, najpotężniejszej broni w arsenale piękności. Istotnie, cóż jest cenniejszego nad "4711" jej zapach i czar! "4711", woda kolońska — oto klucz do wszystkich środków toaletowych, przesyconych jej czarodziejską perfumą — zaufanych sług pięknej Pani. Ich godło: "4711" na niebieskiej i złotej etykiecie.

"4711" Eau de Cologne krem - mydło, "4711" Eau de Cologne - mydło do kąpiel, "4711" szampun w płynie.

4711 Eau de Cologne

Wytwarzana całkowicie w kraju przez gen. zastępcę f-ę Z. BOCHNER i Ska, DZIEDZICE.

Koniaki - Rumy - Araki
Whisky - Wódki - Likier
Winkelhausen
od lat 83 wypróbowane
nie ustępują wyrobom
zagranicznym

STAROGARD-POMORZE - ZAŁ. 1846

Mężczyźni!

cierpiący na niemoc płciową, otrzymają za zwrot kosztów przesyłki w wysokości 1 zł. ewent. znaczkami pocztowymi bezpłatnie moją książkę o tym sensacyjnym wynalazku:

"HEUREKA 307"

Adres: ARTUR INDIG Nr. VII.
Cluj, Rumunia ul. Uniwersytecie Nr. 1.

Cn-Cna

pikantne foto-akty — serie od zł. 10— i 20— Wzory zł. 1.50 (po otrzymaniu znaczk.) wysyła: Warszawa I., skrzynka 301 a.

+ Przeciw chudości +

Przez użycie naszego wspaniałego środka odżywczego „PLENUSAN” w krótkim czasie znaczne przybranie w wadze, wygląd kwitnący i pełne formy ciała. Również wzmacniający środek dla krwi i nerwów, przez lekarzy polecane.

1 pudełko zł. 6, 3 pudełka zł. 15. 602
Dr. GEBHARD et Co., — GDAŃSK Nr. 5

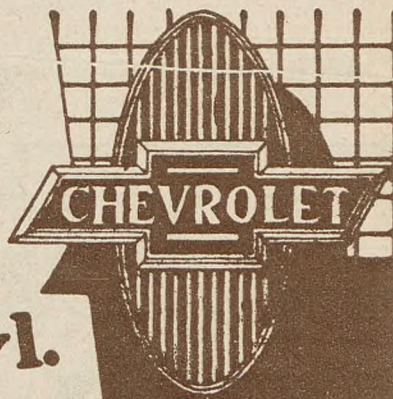

"OLLA"
PREZERWATYWY

Jak jedwab delikatne,
Jak żelazo trwałe,
Jedynie tylko „Olla”
Są tak doskonałe! 246

**NA NASZE
DROGI i NA NASZĄ
KIESZEŃ-ceny od zł. 10.650
CHEVROLET 6 cyl.**

LOCO FABRYKA WARSZAWA

GENTLEMAN

Czytajcie „Na Szerokim Świecie”

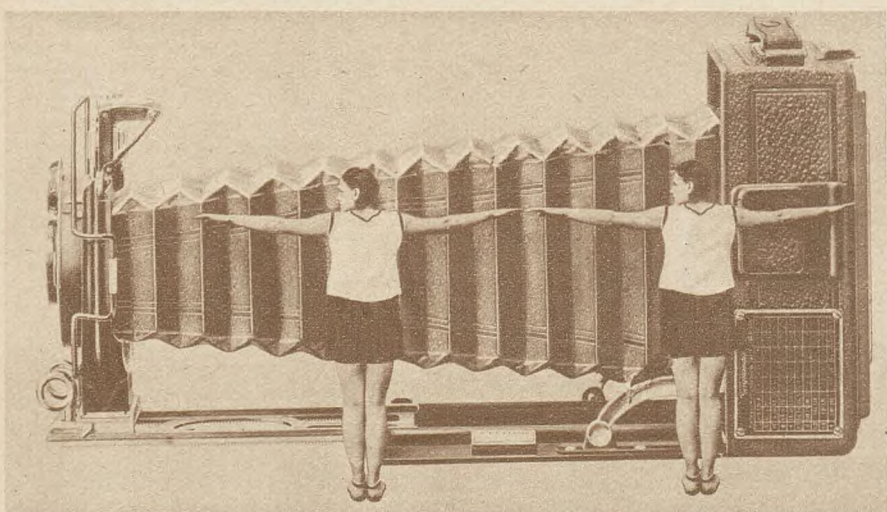
**Srebrnołuski gość
z Norwegji**

pojawiał się na rynku polskim i zdobył od razu uznanie znawców, gdyż okazało się, iż jest to sardynka norwęgiska smaczna, pożywna i odżywcza, zawierająca witaminy. Każda gospodyni pragnąca coś dobrego podać na stół, każda matka dbająca o zdrowie swych dzieci powinna pamiętać, układając menu, o sardynkach norweskich.

NORWEGJA

Więcej niż podwójny wyciąg!

Jak często się zdarza, że przy fotografowaniu zwykłym aparatem fotograficznym góry albo wieś w dolinie są za małe jeśli zbyt od nich jesteśmy oddaleni. Lecz i w tego rodzaju wypadkach jesteście odpowiednio uzbrojeni, jeżeli macie Voigtländera aparat fotograficzny „Bergheil” albo „Avus”.

Obydwa te rodzaje aparatów mają więcej niż podwójny wyciąg tak, iż wystarczy tylko nałożyć na obiektyw soczewkę (ogniskową) Fokar, aby przybliżyć kościółek na górze, czy młyn w dolinie i w ten sposób otrzymać duży ładny obrazek.

Zapamiętajcie sobie jedno: W aparatach Voigtländera wszystko jest tak precyzyjnie i solidnie skonstruowane, że obiektyw nawet w czasie wichru się nie zachwieje.

Jeśli więc kupujecie aparat fotograficzny (a kto dziś może obejść się bez aparatu?), to także sobie przedewszystkiem pokażcie aparat fotograficzny

Voigtländer

który znajdziecie w każdym dobrym składzie fotograficznym.

Cenniki wysyłamy bezpłatnie!

REPREZENTACJA NA CAŁĄ POLSKĘ:

561

W. RACZKOWSKI, WARSZAWA 18, SENATORSKA 32.

Mlekol

IDEALNA
CZEKOLADA
dla **DZIECI**
zawierająca
25% zgęszczonego mleka.

Fuchs
WARZAWA

FOTO-AKTY
zdjęcia oryginalne francuskie
dla miłośników.

Kolekcja A. złotych 7.50, B. złotych 9.50
w zapieczętowanej posyłce za pobraniem.

Adres: „SUCCRETTA”
Warszawa — skrzynka pocztowa 598/a

QUATRE VALETS
PERFUMY
WODY
KWIAŁOWE
MYDŁA
PUDEŁ

PERFUMERIA
SZACH WARSZAWA

ON — ONA
i niespodzianka 659
tylko dla dorosłych
2 zł. znaczek. lub przekazem
FOTO-AKTY
Kolekcja od 5—50 zł. Na koszt prze-
syłki załączyć zł. 1.50. Wytwórnia
Nowości — Warszawa, Karmelicka 15/6

FOTOGRAF KIESZONKOWY
i niespodzianka 2 złote (Znaczk. lub przekazem), Pobranie wy-
kluczone. — Dokonywa zdjęcia
w 1 minucie. 658
SENSACJA TOWARZYSKA
Wytwórnia Nowości, War-
szawa, Karmelicka 15/6.

NAJLEPSZA

FABRYKA BIELIZNY
JAKOB KOHN
RAWIEN I BRACIA KOHN
WARSZAWA — BIELAŃSKA 8

Lotka

**PIERZCI TYLKO
NA PRALCE GUMOWEJ
„BRAGE”**

Uwaga gospodynie!
Nie niszczy
bielizny,
ułatwia
pranie

ŻAŁAĆ WSZĘDZIE!
Fabryka „Brage”
WARSZAWA 11 LISTOPADA 22.

**ŚNIEGOWCE
i KALOSZE „WUDETA”**

TANIE · TRWAŁE · ELEGANCKIE

MAŁOPOLSKIE ZAKŁADY GUMOWE
WUDETA
KRAKÓW
MARKA FABRYCZNA.

Uroda triumfuje.

Nieźrównane działanie Crème Mouson jest wynikiem jego specyficznego, uniemożliwiającego podrobienie składu. Crème Mouson niemal w oka mgnieniu wygładza szorstką i pomarszczoną skórę, czyni cerę piękną i delikatną, nadając przez to młodzieńczy wygląd.

Dobroczynny wpływ, jaki wywiera na cały organizm systematyczne pielęgnowanie skóry przy pomocy Crème Mouson, został uznany przez szereg lekarzy. Miły, wytworny zapach Crème Mouson zabija przykrą woń potu. Crème Mouson można stosować o każdej porze, ponieważ wsiąka całkowicie w skórę i jest zupełnie niewidoczny.

CRÈME MOUSON

Trzymaj się prosto!

„SASZA”
ściąga ramion, lekki, praktyczny w noszeniu i tani. Dla ludzi pochtych niezbędny. Cena 9 — zł, wysyła za pobraniem
Przy zamówieniach proszę o podanie szerokości plec.
B. PRUSIEWICZ
Poznań, Młyńska 9 b.

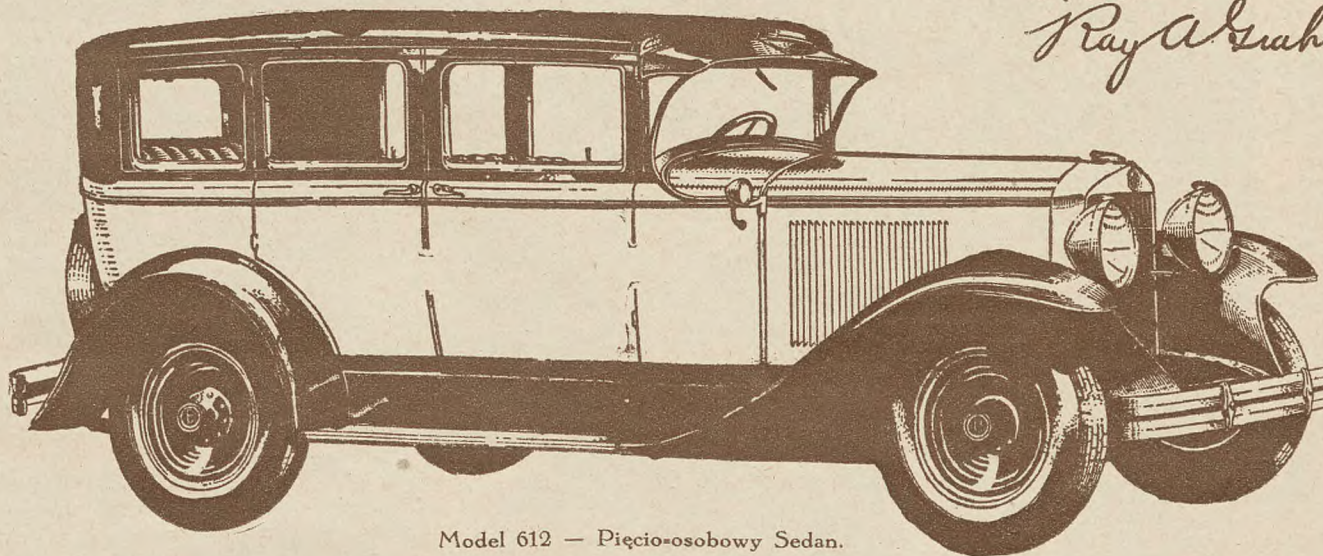

Graham-Paige oferuje najróżnorodniejsze typy karoserji, włączając Roadsters (samochody dwuosobowe), Cabriolets, Coupes i Faetony Sportowe, na pięciu rodzajach podwozi, sześć- i ośmiocylindrowe modele po różnych cenach. Z wyjątkiem modelu 612, wszystkie zaopatrzone są w cztery biegi naprzód.

NOWY REKORD AUTOMOBILIZMU.

Samochody GRAHAM-PAIGE, sześć- i ośmiocylindrowe, wprowadzone w ubiegłym roku — osiągnęły w ciągu pierwszego roku wyższą cyfrę sprzedaży, niż jakiegokolwiek inne wozy. Cyfry takiej nie znała dotychczas historia automobilizmu. Nie wątpimy, że klienci przekonają się, że nasze obecnie wystawione nowe samochody są lepiej wykonane i mają ładniejszy wygląd, a nawet większą wartość.

*Joseph D. Graham
Robert C. Graham
Ray A. Graham*

Model 612 — Pięcio-osobowy Sedan.

„FINANCE AND AUTOSALES COMPANY“ G. m. b. H.
GDAŃSK, Elisabethwall 9.

Dotychczas posiadamy przedstawicieli: „Auto-Lloyd“, Katowice, Marjańska 5. „Autosales“, właśc. W. Kozłowski, Kraków, Batoiego 17. **Konstanty Fischer**, Łódź, Piotrkowska 177.

Następujące miasta i województwa są jeszcze wolne: Warszawa, Poznań, Lwów, Wilno, Równe oraz sub-agentury w mniejszych miastach.

GRAHAM-PAIGE

633

**SZWEDZKIE
NOŻYKI DO GOLENIA
ŚWIATOWEJ SŁAWY
SWING**

624

Iste NAJLEPSZA KRAJOWA WODA KOŁONSKA

Kalia były i są najczęściej używane w Polsce.
PERFUMA MYDŁO-WODA KOŁONSKA

KREM LION bieli i udelikatnia cerę.

KAPIEL MYDŁEM JODŁOWYM **Saponinol** ODŚWIEŻA i WZMACNIA NERWY

J. & S. STEMPNIOWICZ-POZNAŃ

Gevaert

**PAPIERY
BŁONY
PŁYTY
CHEMIKAŁJA
Gevaert'a**

tworzą doskonałą całość,
niezbędną
dla każdego amatora.

Do nabycia w składach przyborów fotograficznych. 333

PREMJE 3.000 FOTO-AKTÓW!

Zamawiając 20 zdjęć stereo za zł. 25 — lub cabinet 20 sztuk za zł. 34 —, ewentualnie stereoskop z serją aktów za zł. 25 — Tylko nowości b. r. z natury, nie żadne światło-druki francuskie. Nieodpowiednie zamieniam. Wszystko poszukiwane dostarczam. Ilustrowany katalog cen po nadesłaniu portu 660

Józef Gazda — Warszawa 9, Żytniejska L. 1, m. 1.

POTI
NÓG, RAK, PACH
PO 1 UŻYCIU USUWA
EKSİKANS
ST. GÓRSKIEGO

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

NISZCZY **ARAGO**
BRODAWKI ST. GÓRSKIEGO
SKÓRY WARSZAWA
STWARDNIENIA
ODCISKI

Każdy ze „swoimi“ trofeami myśliwskimi.

— Panno Zosiu, niech pani jelenia tak bardzo nie ugniata, bo jeszcze trzydzieścikilka osób ma się z nim fotografować.

Wobec niezwyklej poczytności

„Światowida“

docierają ogłoszenia zamieszczane w naszym tygodniku do wszystkich zakątków Polski.

„Światowid“ wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie i Wilnie.

Prenumerata kwartalna: 12-50 złotych, zagranicą 15 zł. — Cena ogłoszeń za wiersz 1 mm 40 groszy. — Nadesłane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote. — Redakcja i Administracja: Kraków, Wielopole 1, telefon 11-98, 44-50, 32-92. Oddział w Warszawie: Nowogrodzka 26, tel. 70-21 i 234-65. — Numer konta P. K. O. w Krakowie 404-200.

Wydawca i naczelny redaktor Marjan Dąbrowski. — Kierownik literacki redaktor odpowiedzialny: Dr. Józef Flach. — Zakłady graficzne „Ilustrowanego Kurjera Codziennego“ w Krakowie pod zarządem Feliksa Korczyńskiego.

W sezonie polowań.

Obecna pora jesienna to główny sezon polowań, które szczególnie w Anglii cieszą się ogromną popularnością, nie tylko wśród arystokracji, ale i w sferach zamożnego mieszczaństwa. Jednym z najbardziej ulubionych rodzajów jest polowanie na w d r y, które przy bardzo urozmaitym terenie dostarcza wielu wrażeń.

Sport & General, London.

